

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ös szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felhívások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 258. szám.

Árjegyzék:
Egész évre ——— 12 Ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Megjelenik

vasár- és ünnepszakok kivételével minden nap este 8 óráig.

Péntek, november 10.

Utóhang az indemnitási vitához.

Budapest, november 10.

(P. C.) Mi sem bizonyítja világosabban azt a nagy fordulatot, mely Magyarországon a lelkekben helyet foglalt, mint az a tény, hogy a képviselőház a Széll-kabinetnek kétszer huszonegy óra alatt megszavazta a négy hónapos budget-provizóriumot. Magyarországon, hol az indemnitási vita a bizalmi kérdés bevonása által mindig nagyobb terjedelmet szokott ölteni, ez a sima elintézés igen jellemző forderejű esemény, melyből következtetni szabad, hogy a kormány ugy fölfelé, mint lefelé oly erős pozícióban örvend, hogy az ellenzéknek nincs bátorsága nagyon heves támadást intézni ellene.

Az indemnitási vitának, ha rövid volt is, mindamellett voltak érdekes mozzanatai. Politikai tartalmat különösen Széll Kálmán miniszterelnök nyilatkozatai által nyert, melyeket a dualizmusról és a trón és nemzet közt való egyetértés szükségességéről tett.

A dualizmus értékéről tett nyilatkozatra egy tulzó szélbali szónok nagyításai adták az okot, aki azért panaszkodott, hogy mialatt az utolsó harminc év körülöttünk mindent alaposan átalakított, ennek az egész világrésznek új alakot adott, egyedül a dualizmus maradt változatlan. Ez a szónok elég naiv volt, hogy ezt hibául róta fel a dualizmusnak. A miniszterelnök egy rendkívül szellemes válaszában, mely Magyarországot határain messze túl a legnagyobb figyelmet fogja felkelteni s rokonszenves fogadtatással fog találkozni, bebizonyította, hogy a dualizmus magasan felette áll az efféle támadásoknak. Kifejtette a miniszterelnök, hogy amit a függetlenségi párt a közjogi kiegyezés bűnéül idéz, épen az a legfényesebb erénye s legnagyobb előnye e kiegyezésnek.

Deák Ferenc rendszere az európai

átalakulási processzus alatt állandó elemnek bizonyult s mint az erők egyensúlyának konzerváló biztosítóka vált be. Ennek mindenki örül, a közjogi ellenzék kivételével. Ez harminc éven át egyebet sem tett, mint, hogy a dualizmus veleszületett gyöngeségét és tarthatatlanságát hirdette.

A történelmi tapasztalat most ime meghazudtolja ezt a felfogást. Joggal hivatkozott rá Széll, hogy ha ez bántja a közjogi ellenzékét, annak csak maga az oka. És egyben kimondta azt a nagy szót melyet egész Európa meghallani és méltatni fog, azt a szót, hogy a közjogi kiegyezés szerzői a dualizmust soha sem gondolták mulékony modus vivendinek, hanem egy háromszáz éves vizsaly végleges elintézésének és államiségünk fejlesztéséhez maradandó jogalpnak. Intés ez Ausztria felé is, hol legújabb időben a federalizmus kezd rázogatni a dualizmus feltételeit.

Annak a beteges passzióknak is, mely mindig érzelmi ellentétet szimatol korona és nemzet közt, államférfiúi bátorsággal és fényes harcászattal szembe nézett a miniszterelnök. Kérve-kérte az ellenzék, hogy végre egyszer már hagyjon fel ezzel a végzetes szokásával. Korona és parlament együtt képezi a törvényhozó hatalmat. Akaratuk összhangja alkotja Magyarországon a törvényeket. A törvényhozás tényezői közt való harmonia Magyarországot legdrágább birtoka, állami és nemzeti boldogulásunk legreálisabb záloga.

E szavak lefelé voltak intézve. Meghallgatásra találnak és lelkesedést keltenek azok az országközvéleményénél, mely mindenkor óvakodott attól, hogy izgató jelszavaknak előjogot adjon a józanság és lojalitás előtt.

HIREK.

Tájékoztató.

November 12. Állatdíjazás Nagybecskereken.

November 20. Közig. bizottság.

A gőzfürdő minden nap reggeli 6 óráig délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedde és pénteken d. n. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-11 óráig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— **Audencia.** A király tegnap 10 órakor általános kihallgatást adott, melyen a következő torontáli urak járultak ő Felsége elé: Gróf Csekonics Endre és báró Daniel Ernő.

— **Uj hitelszövetkezet.** Ürményházán a napokban tartatott meg az országos központi hitelszövetkezet tagjaként megalakult hitelszövetkezet alakuló közgyűlése, melyen a megyei központi hitelszövetkezet könyvelője által volt képviselve. A szövetkezet megalakulása Steyer Péter jegyző fáradozásának köszönhető, kit hathatósan támogatott Nigrinyi Alajos ottani plébános. A szövetkezet tagjainak száma 65, kik 208 üzletrészt jegyeztek. Az igazgatóságba beválasztottak: Szarvas Mihály, Eleven Pál, Kiss Mihály, Tószegi István, Fehér István, Horváth János; a felügyelő-bizottságba: Steyer Péter, Pálffy Ferenc, azonkívül Todor Máté. Ertesülésünk szerint még több hitelszövetkezet megalakulása várható a közeli jövőben, miután mind szélesebb rétegben köztudattá válik, hogy földművelő népünk gazdasági érdekei a leghatékonyabb módon szövetkezetek alakításával mozdíthatók elő és az oly károsnak bizonyult gabona eldeladások is csak akkor fognak megszűnni, ha a hitelre szorult kisgazda községében kaphat olcsó pénzt. Különösen örvendetes jelenség az, hogy több helyen a lelkészek fáradoznak hitelszövetkezetek alakításán, mert azt mutatja, hogy a szövetkezetekben rejlő erkölcsi tényező értékének felismerése mindinkább terjed. Az említett viszonyok között hisszük, hogy eljön az idő, midőn a valkányi zöldségtermelők nem fogják felpanaszolni, miszerint zöldségüket

A „TORONTÁI“ tárcája.

Jacques szomszéd.

Visszaemlékezés.

— Zola Emil. —

I.

Husz éves voltam. Ott laktam a rue Gracieuse valamelyik rozoga házában egy padlás-szobájában. Alacsony ablakom a jardin des Plantesra nyílt . . .

Akkor még ott nem ismerték az emeletes házakat, alacsonyok voltak a viskók s így az én padlás-szobámhoz két ugyancsak elkoptatott lépcső vezetett. Hideg, barátságatlan szobám csupasz fehér falai börtönszerűek voltak és mégis most, hogy visszaemlékezem ez ifjúkori tanyámra, ugy látom, hogy az egész nagy helyiséget fényes napvilág tölti meg, kopár falain derűs napsugár játszik.

Szomszédomban egy család lakott, jókedvű kacagásuk átcsengett hozzám.

A családapától, anyától és egy hét-nyolc éves jókedvű leánygyermekből állt.

Az apának bámulatos szép formájú feje volt. Erős szemöldei alól nagy fekete szemek villogtak. Komoly arcába gyakran jelent meg egy szégyenlős, félénk mosoly; gyakran pirult el s jött zavarba, mint akár csak egy fiatal leány. Egyre az árnyékot, a homályt kereste s ugy húzódtott a fal mellé mint egy szégyenkező, kegyelmet nyert gályarab.

Leereszkedő köszönésem nemsokára megbarátkoztatta velem. Titokzatos arca, jóságos tekintete megtetszettek nekem. Néha még kezét is fogtuk.

II

Elmulhatott vagy egy félszáz év és én még mindig nem tudtam, miből él Jaques szomszéd és a családja. A szomszéd nem volt böbeszédű, ellenkezőleg szótukar volt. Erthető érdeklődéssel kérdezősködtem néhányszor életviszonyaik felől az asszonytól, de hiába, mindig kitérő választ kaptam, a melyek zavarosok s esetlenek voltak.

Egy borongós délutánon, a mikor kedvetlenül rőttem a boulevardokat, egyszerre szemben jött velem egy alak, a melynek látása megdöbentett. Páris munkás-osztályának egyik páriája volt, fekete öltözetben, fehér nyakkendővel, fején cylinder. Két karjára fektetve vitt egy kis koporsót.

Szemeit a földre szegezve s könnyű terhével gondolatok nélkül lépdelt, miközben lábai alatt ropogott a kavcs. E gyermek-temetés megkapóan szomorú képe lekötötte figyelmemet.

A mikor megálltam, a koporsó vivő ember felnézett, de hirtelen elfordította fejét. Késő volt már, megismertem.

A hullavivő a szomszédom volt.

Utána néztem sokáig, mint ingadozott most járásában, mint szegycelt szegycenét . . . Sajnáltam, hogy észrevettem. Fejét lehajtva fordult be jó messze a temető felé vezető utcán — bizonyára azon gondolkodott, hogy többé nem számíthat tőlem kézzorításra.

III.

Másnap — vagy tán harmadnap találkoztam vele a lépcsőn. Ugy látszott rajta, hogy legjobban szeretne a föld alá silyedni. Félelem-től eltelve lapult a szennyes falhoz, nehogy hozzám érjen a ruhája. Lenézett a földre s reszketett egész testében.

Megálltam, az arcába néztem s megráztam erősen a kezét.

Félve és meghatottan tekintett reám. Nagy szemei nedves fényben égtek, izzó pir futotta be sápadt arcát, azután hirtelen megragadta karomat és szobámba kísért s becsukva utánunk a szobaajtót — megtörte némaságát.

Őn derék fiatal ember, — mondá — áldja meg az Isten. Ez a kézzorítások gonosz tekintetét feledtet el velem.

Leült az ágyamra és kiöntötte szive bánatát. Bevallotta, hogy a hullavivőktől azelőtt, a mikor még nem tartozott közéjük ő is undorodott.

De most a hosszú, sokszor órákig is elartó temetések alatt, meg a mialatt a sirba tett koporsót elhantolták, sokat gondolkodott felőle és most nem tudja felfogni az undor és megvetés okát.

Husz éves koromban — telve a külön-ségek és a romantikus eszmékkel — meg tudtam volna csókolni egy hóhért. S így őszinte voltam, a mikor filozofiai okólásokkal bizonyítottam be neki, hogy hivatala szent foglalkozás. De ő csak vállat vont, összedörzsölte kezét s lassan, ötlövehatolva így beszélt:

— Látja jó uram — az emberek szava s gonosz tekintete engem legkevésbé bántanak — ha a feleségem és a gyermekek jóllaktak. Csak egy, egy okoz nekem gondot, ami nem hagy aludni a hosszú éjszakákon át. Mi ketten az öregek, az öreg asszony meg én, mi csak el tudjuk viselni a szegycenét. De a fiatal lányok nagyon nagyravágyók. Szegény kis lányom — az fogja egyszer mind a hármunk szegycenét át-szenvedni. Mikor öt éves volt, egyszer látott egy temetést s mikor meglátta azt, aki ugy keresi a kenyerét, mint az apja, sirni kezdett s ugy félt, hogy én azóta nem merem előtte felöltöni fekete ruhámat. A lépcsőn szoktam felöltözni és levetkőzni.

Részvételt voltam Jaques szomszéd iránt.

potom áron kénytelenek elvesztegetni, hanem megemberelve magukat, szövetkeznek és wagonként szállítják be zöldségüket Temesvárra, Nagy-Becskerekre, Szegedre, vagy más kedvező piac-helyére.

— **A Zombor-ó becsei vasút ügye** végleg befejezést nyert. E hó, 24-én kezdik meg a közgazgatási bejárást. Ó Becsén 29-én és 30-án működik a bizottság. A közgazgatási bejárást után rögtön hozzálátnak a vasút építéséhez, mely a jövő ősze teljesen elkészül. A torontáli közönséget ez a hír annyival inkább érdekli, mivel ilyenformán megkaptuk volna az összeköttetést a Bácskával, feltéve, hogy a Tiszát áthidalják a két Becse között.

— **Munka-hiány.** Resiczáról írják: Az államvasut-társaság itteni gyártelepein már hónapok óta tartó munka-hiány érezteti hatását a közeli Aninán is. Ertesülésünk szerint ugyanis ott legközelebb két közzétárna üzemét beszüntetik, mert a munka hiány folytán a szénkészlet annyira felszaporodott, hogy a szénbányászat leszállítása szükségessé vált. Ezen intézkedés folytán Aninán mintegy 500 munkást el fognak bocsátani.

— **A községi fogyasztási adópótlék tárgyában** a belügyminisztériumtól rendelet érkezett Nagy-Becskerek városához, melyben a városnak e tárgyban hozott határozatát feloldja a miniszter s utasítja, hogy ez ügygel újabb foglalkozzék oly értelemben, mely szerint a város fölterjesztésében kitértetett behajtási költség (6908 frt) leszállítandó lenne, miután különben a városnak ezen fogyasztási adópótlék behozatalából semmi haszna nem lenne. Ugy látszik, itt tévedés forog fenn, miután a város által kitértetett 6908 frtnyi költségösszeg szükségeltetik a város által jelenleg megváltott állami hus és fogyasztási adók behajtása körül, semmiesetre pedig azon községi fogyasztási adópótlék beszedése körül, a melyek szedhetőségét a város a kormánytól kérelmezte. Ugyanis miután a községi fogyasztási adópótlék beszedése a város által már amúgy is alkalmazott közegek által történnék, semminemű újabb költséget nem okozna a városnak még akkor sem, hogyha a jövőben a város a hus és borfogyasztási adót az államtól nem váltaná meg, miután ez esetben vagy az illető bérlő lenne köteles a községi fogyasztási adópótlékot is a város számára beszedni, vagy pedig hogyha az állam a hus és borfogyasztási adók beszedési jogát bérbe nem adná, maga az állam saját közegei által hajtáná be az állami fogyasztási adókkal együttesen a községi fogyasztási adópótlékot is. Ertesülésünk szerint a városi tanács ilyen értelemben fog a képviselőtestületnek javaslatot

tenni, hogy t. i. az ügyállás a fentiek értelmében felderítettén, a belügyminisztérium kérésének felújából, hogy az anyagi zavarokkal küzdő város számára az említett községi fogyasztási adópótlékek beszedésének jogát adja meg.

— **Uj postai tarifák.** Megirtuk annak idején, hogy a kötelező koronaérték-számítás behozatala alkalmából új, módosított postadijszabást fognak életbeléptetni. A kereskedelmi miniszter a jövő évi költségvetésnél már ezeket a módosított tarifákat vette alapul s azokból 604.644 korona bevételi többletre számít. A tarifa tételei fillérekben a következők:

	eddig	ezután
Egyszerű levelek díja külföldre (kivéve Ausztriát, Boszniát, Németországot, Szerbiát, Montenegrót és Romániát) fillér	20	25
Levelezőlapok Ausztriába, Boszniába, Németországba, Szerbiába és Montenegróba	4	5
Nyomatványok:		
Belföldön 10 gr.-ig	2	2
" 50 "	4	3
" 150 "	6	5
Ausztriába és Boszniába 50 "	4	3
" 100 "	6	5
Németországba 50 "	4	3
" 100 "	6	5
Szerbiába és Montenegróba 50 "	4	5
A többi külföld. 50 "	6	5
Üzleti papírok (minimális illeték)	20	25
Aruminták, belföldön 50 gr. ig külföldre (kivéve Ausztriát, Boszniát, Németországot, Szerbiát és Montenegrót) 50 grammig	6	5
Szerbiába és Montenegróba	4	6
Ajánlási díj (a helyi forg. kivételével)	20	25
Tértívevény	20	25
Utaltványok a külföldre (kivéve Ausztriát, Romániát, Szerbiát, Montenegrót és Németországot)	20	25
Postacsomagok külföldre	126	125
Súlyilleték	176	175
Értékilleték	126	125
Kocsipostai küldemények 50 grammig. A belföldön (az I. távolsági fokozatban)	24	30
(a II-VI. távolsági fokozatban Ausztriába (az I. táv. fokozatban)	24	30
Ausztriába a II. táv. fokozatban	48	60

A levelezőlapok díjának tervezett felemelése a belföldi forgalomban elmarad s ezáltal is négy fillér marad: Kereskedő-világunkat különösen érdekelheti az 50 és 150 grammos nyomtatványok, valamint az áruminták szállítási díjának

egy fillérrel való leszállítása, viszont az ajánlási díj és a kocsipostai küldemények tetemes díj-felemelését nem nagy örömmel fogják fogadni.

— **Nyílt felhívás!** Felkérteztünk a következő sorok közlésére: A nagybecskereki polgári dal-egylet igazgató választmányához!

Hallomásból az emberi önértéket fellázító azon esetről vettem tudomást, hogy a daltestület egy elhalt szerb pártoló tag temetésén megjelent azon célból, miszerint kötelességét lerója, t. i. hogy a gyászszertartást elbucszató dallal kísérelje, a mikor is a szolgálatban levő szerb lelkész kijelentette, hogy a szerb rituale nem engedi meg a magyar vagy német dalt a ravatalnál elénekelni. A mennyiben ezen hír a valóságban alapul, engem írásban értesíteni sziveskedjék a t. választmány, hogy illő helyen ezen lázító viselkedést megtorlás tárgyává tételhessem.

Maradok tisztelettel

lekötelezettje

Szabó Károly,

mint egyl. díszelnök.

— **Egy újságíró halála.** Fővárosi levelezőnk írja: Neszmélyi (Neuhauser) Artur hirlapíró az éjjel rövid, e szerfelett kínos betegség után, a Ferenc-József-kórházban, huszonhat éves korában meghalt. A magyar zurnalisztika tehetősége, agilis munkást vesztett benne. Halála mély megilletődést kelt kollégáiban, a kik szerették, mert jó, önfeláldozó kolléga volt. Most két hete megbetegedett, agykéreglobja támadt és orvosai az első perctől kezdve menthetetlennek tartották. — A Budapesti Újságírók Egyesülete, a melynek az elhunyt választmányi tagja volt, az egyesületi helyiség erkélyére kitézött fekete lobogóval jelzi gyászát.

— **Szerencsés polgármester.** Baja városában a közgyűlés huszonöt bizottsági tag indítványára tegnap egyhangulag elhatározta, hogy a polgármesteri fizetést 1900. év január hó 1-étől 2400 forintról háromezer frtra emeli.

— **A szesz italok árai.** A mint olvasóink tudják, az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. végreh. utasításban a korlátozott kimérésekre nézve, főleg az égetett szesz italoknál túlmagas árak szabattak meg, melyek a kereskedelmet megakasztották volna. Epp most vesszük az érdekes hírt, hogy teljesen megbizható forrásból eredő értesítés szerint a végrehajtási utasítás módosítására a pénzügyminisztériumban intézkedés történt és pedig oly módon, hogy a korlátozott kiméréseknél megállapított árak leszállíttassanak, ami bizonyosan mindenféle a legnagyobb örömmel fog tudomásul vétetü.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Gyukics Milán, gk. földműves, fia. — Barta Bernát, izr. kereskedő, leánya. — Nagyvinzky Szvetozár, gk. borbély, fia — Sári János, rk. földműves, fia. — Varga Pál, rk. földműves, fia. — Bénes Erzsébet, rk. fia. — Kocsis Verona, rk. cseléd, leánya. — Gruin Pál, gk. napszámos, leánya. — Messinger Mátyás, rk. sütő, leánya. — Pálfi Agnes, rk. varrónő, fia. — Szalma Róza, rk. leánya. — Sebestyén Emil, rk., vasúti díjnok, fia. — Janosek Agoston, rk. napszámos, fia. — Milya Dóme, gk. napszámos, fia. — Percz Dóme, gk. napszámos, leánya. — Vukadinov Lyubomir, gk. eszmadia, fia. — Czetkov Dusan, gk. földműves, fia. — Gyukics Dusan, gk. napszámos, leánya. — Popov Lyubomir, gk. napszámos, leánya.

Meghalt: Zsemberi Péter, rk. 14 éves, roncsoló toroklob. — Özv. Boleszny Ferencné, rk. 69 éves, veselob. — Hoff Mihály, rk. 18 éves, szívhaj. — Mucz Vitályos, gk. 5 éves, zuzódás a fejen. — Barta Erzsébet, izr. 1 napos, életgyenge. — Gyukics Dragolyub, gk. 14 napos, életgyenge. — Rádics Pálné, gk. 58 éves, bélcsavar. — Kocsis Eva, rk. 2 napos, életgyenge. — Horvát József, rk. 15 éves, agyhártyalob. — Stojadinov Radivoj, gk. 2 hónapos, göröcsök. — Özv. Dénes Jánosné, rk. 49 éves, tüdővész. — Heinrich Péter, rk. 10 hónapos, bélhurut. — Krézity Csedomir, gk. 1 hónapos, életgyenge. — Fejes István, rk. 2 éves, vörheny. — Teményi Nándor, rk. 1 1/2 éves, bélhurut. — Till Eva, rk. 8 éves, vörheny. — Erdélyán Milán, gk. hajós, 34 éves, tüdővész. — Rávic Szvetozár, gk. 7 éves, vörheny. — Dimitrievics Milutin, gk. 1 éves, vörheny. — Tóth Katalin, rk. 18 éves, tüdővész. — Özv. Termasics Lászlóné, rk. 64 éves, aggkór. — Bontile György, rk. asztalos, 41 éves, májlob. — Rávic Miklós, gk. 5 éves, vörheny.

Felajánlottam neki, hogy tartsa fekete ruháját nálam, itt zavartalanul öltözhessen át s nem is fog megfázni, míg a lépcsőn olyan hideg van . . .

Nagy elővigyázattal hozta el lehordott, kopott fekete ruháját hozzám. Szűk padlás-szobám egyik sarka volt az ő öltözője ezentul.

IV.

Egy szu-ette, bórét vesztő uti láda állt szobám közepén asztal helyett. Jacques annak az alján tartogatta figyelmesen összerakott fekete ruhát.

Egyszer különös álmom volt. Ugy láttam, hogy a láda ott a szoba közepén egyre nyulik, mind hosszabbá lesz, míg nem egész koporsó formát kap, a teteje felnyílik s abból egymás után kelnek ki a fekete ruha, a cilinder és a fehér nyakkendő.

A kalap csodálatos szökkenések közben gurult agyam alá. A kabát a levegőben szétnyílt s mint egy nagy szárnyu madáróriás lebeggett nesztelenül kis kamráim levegőjében. A fehér nyakkendő felbomlott szalagja, mint tekergő kigyó húzódott felém . . .

Rémülten szöktem fel. — A fekete uti láda mozdulatlanul állt a szoba közepén.

V.

Husz éves agyam telve volt akkor mindenféle fantasztikus álmódosással a szerelemről és a halálról. Az éjjeli látomány boldoggá tett. Rajongtam Jacques szomszédért, mert ő a halottakat szolgálja ki és mert engem oly könnyedén beleszeretett az édes, melankólikus temető hangulatba. Bizalmas közléseiből könyvet akartam írni. Egy hullavivő emlékirataim címen.

Esténként, mielőtt Jacques szomszéd átöltözött volna, leült az ócska, bicegő ládára és elmondta napi élményeit.

Szeretett halottjairól beszélni, mint a hogy a festő, szobrász szeret a művészetről, a bíró,

ügyvéd a törvényről. Es ez igen változatos beszéd tárgy volt.

Egyszer egy fiatal leány volt, — a szegény gyermeket egy szörnyű, gyilkos torokbaj ölte meg — másszor egy öreg ur, valami magas állású hivatalnok, a kinek a koporsója majd letörte a karját, — pedig hatan vitték. — Ilyenkor a tárczájában még volt pénz, benn volt az egész napi kereset, a miből egy sout sem költött magára . . . Minden eltemetett klienséről tudott valami érdekes bizalmasságot mondani. Elbeszélte, hogy milyen nehéz volt a koporsó, hogy mikor hallott belülről valami neszt, hogy milyen nehéz volt a szűk lépcsőn levinni.

Néha Jaques szomszéd beszédeiben, derűsebb kedvvel jött haza. Köpenyét festőien vetette a vállára, kalapja fejébujára csapva, nyakkendője félrecsuszva — dicsérgette az uri szives örököket, a kik a halotti torból neki is juttattak valamit. Olyankor nagyon érzékeny lett s gyengéd kézzorítások között ígérgette, hogy annak idején ő akar emgetet a „jobb hazába“ leszállítani barátságából, ingyen, de hogy fogad el érte valamit . . .

Igy éltem egy esztendeig az árnyékvilág szomszédságában.

Egy reggel Jacques szomszéd elmaradt tőlem. — Hat nap múlva meghalt.

Ajtóm küszöbén álltam s onnan néztem meghatóttan, mint viszi le az én barátomat két kollégáim. Hallottam, mint écelődnek lemenet s mint ütődik falhoz a koporsó.

Az egyik közülük — kis kövér alak — odaszól a másiknak — aki magas és szikár volt:

Haha! Most a hullavivő is hull. Ilyenkor az ő sorsa is olyan, mint a többi embereké.

A kis kövér hullavivő tréfálni akart — olyan keserű volt az a tréfa, mint a milyen keserű minden élephilosophia szokott lenni.

Színház.

— A vidéki színészet rendezése. Ezek óta húzódik már a vidéki színészet országos újraszervezésének kérdése Most, hogy a színészegyesület új alapszabályai elkészültek, a belügyminiszter utasította a színészeti ügyek vezetőjét, hogy a vidéki színészetnek kerületi rendszerrel és évi százezer frtos állami segítséggel való rendezését készítse elő. A jövő évi költségvetésben harminchatezer frt szubvenció szerepel a vidéki színházak javára; 1901-ben azonban a végleges újraszervezés mindenestre megtörténik.

— Primadonna házasság. Kaposi Józsa is megtette, a mit annyi primadonna kollegája: férjhez ment. Most Kecskeméten működik, mint a Micsey-féle társulat primadonnája. Es Kecskeméten vesztette el a szívét. Mihályfalvi Molnár Rezső nagyszabású földbirtokos és volt huszár hadnagy vette nőül a kedvelt művésznőt a kecskeméti anyakönyvi hivatalban. Micsey F. György igazgató és Szentcsanak János komikus voltak a tanúk.

TÁVIRATOK.

Gyászünnepe a királynéért.

Budapest, nov. 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Az Erzsébet királyné emlékére emelendő Örökimádástemplom központi gyűjtő-bizottsága ma nagyszabású emlékünnepe rendezett a megboldogult királyné emlékére. Reggel 9 órakor gyászmise volt az egyetemi templomban, melyet Császka kalocsai érsek mondott. Utána a Budapesti Katolikus kör disztermében Vaszary hercegprimás mondott emelkedett, költői szellemű emlékbeszédet a királyné fölött.

A kvóta.

Budapest, nov. 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből telegrafálják: Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter ma hosszabb konferáltak Clary és Knizauloczki osztrák miniszterekkel. A magyar kvóta-küldöttség egyébként a délelőtti folyamán ülést tartott a hetes bizottság megválasztása végett.

Hegedüs miniszter Pécssett.

Budapest, nov. 10. (A „Torontál” eredeti táv.) A kereskedelmi miniszter e hó 15. és 20-ika között Pécsre látogat el, elsősorban azért, hogy a bányatelepet megtekintse. A miniszter a püspöknek lesz vendége.

Osztrák meglepetés.

Budapest, nov. 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: Szenzációs meglepetés érte ma az osztrák kormányt, melynek igen kellemetlen következményei is lehetnek. Az államadósság ellenőrzésére kiküldött bizottság, mely egyszersmind a valutacélokra szolgáló arany hovatfordítása fölött is határoz, mai tanácskozásán kimondta, hogy a kiegyezést — mivel nem parlamentáris uton jött létre — el nem ismerheti s az 59 millió forint aranyának a bank részére való átadását megtagadja. Politikai és pénzügyi körökben Budapesten is nagy feltűnést keltett a dolog. Az államadósság ellenőrzésére kiküldött bizottságnak ezen határozata valóságos konsternációt idézett elő az osztrák kormány és a bank körében. Az este érkezett magyar miniszterek is felette kellemetlenül lepődtek meg e váratlan fordulat hallatára. Még meg sem ítélték teljesen a határozat egész jelentősége. A pesszimisták azt hiszik, hogy kérdésessé vált az egész kiegyezés, mások szerint a bankegyezés forog veszelemben, míg a kevésbé skeptikusok csak a valutaszabályozás elodázását látják e határozatban. Voltaképpen a Clary-kormány megbuktatására törekszenek ezzel, mert a klerikálisok így vélik legkönnyebben keresztülvihetőnek a kabinet újraszervezését.

Meggyilkolt huszár.

Budapest, november 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bajáról telegrafálják: A Kis-Csávoly városrészben tegnap este felé borzalmas gyilkosság történt. Két paraszt legény orozva megtámadott egy honvédhuzárt és meggyilkolták. Kocsis Istvánnak hívják a szerencsétlen áldozatot és csak most vonult be a katonasághoz. Egyik altisztje tegnap délután elküldte Kis-Csávolyba, hogy egy rossz hírű házba egy levelet vigyen. A huszár engedelmességet. Fél hat órákor hagyta el a házat, hogy hazafelé induljon. Alig tett néhány lépést, a mikor két legény orozva megtámadta. Az egyik torkon ragadta, a másik pedig kést rántott elő és a meglepett embert annyira összeszurkálta, hogy vértől boritva eszméletlenül rogyott a földre. A gyilkosok legények még ezzel sem elégedtek meg, hanem addig fojtogatták és szurkálták, a míg életet sejtettek benne. Azután a gyilkosok elmenekültek, szerencsétlen áldozatukat pedig vérben fagyva találták meg a járó kelők. Gyorsan bevitték a kórházba, a hol ma este, a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, iszonyu kínok között meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást, a melynek folyamán még az éjjel letartóztatták a gyilkosokat, Itráhl János és Bakó Mátyás kis-csávolyi legények személyében.

Templomrablás.

Budapest, nov. 10. (A „Torontál” eredeti táv.) A battonyai róm. kath. templomot ma virradóra ismeretlen tettesek kirabolták. A Mária-perselyt mindenestől elvitték, két persely tartalmát pedig kiüresítették. Bűnjelként egy vaskapocs maradt ott, melylyel a perselyeket fessegették. Ez hamarosan a második eset, hogy a templomba betörték, de a bűnösöket akkor sem sikerült kinyomozni.

Háboru.

Budapest, nov. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: Castroutrtba az a megbízható hír érkezik, hogy Colenso a búrok kezében van.

Budapesti gabonaárak.

Budapest, 1899. november 10

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilős	100 kilogr. ára		kilős	100 kilogr. ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági	ó	76	7.80	80	8.25	8.30
Tiszavidéki	„	76	7.80	80	8.30	8.35
Pestvidéki	„	76	7.75	80	8.25	8.30
Bácskai	„	76	7.95	80	0.	0.

		kilós	
Rozs	uj elsőrendű	70-72	6.25 6.35
	„ másodrendű	—	6.10 6.20
Árpa	„ takarmány	60-62	5.90 6.10
	„ égetni való	62-64	5.65 5.75
	„ sörfőzésre való	64-66	6.40 6.60
Zab	„ —	39-41	5.35 5.45
Tengeri	ó bánsági	—	5.20 5.30
	„ másnemű	—	0.— 0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat kielégítő, vételkedv korlátozva. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	8.14— 8.15
Buza 1900. szept-re	8.16— 8.17
Rozs áprilisra	6.59— 6.60
Zab áprilisra	5.16— 5.17
Tengeri 1900 májusra	4.95— 4.96

VASUT-ÜGY.

144.765/99. szám. M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

(Pírszén (Coaks) szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1900. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 600 tonna vontatási és 280 tonna műhelyi célokra szolgáló kocka pírészén és 250 tonna műhelyi célokra szolgáló darabos pírészén szükségletét biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok az 1899. évi november hó 18-ig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, úgy szintén az általános szállítási feltételek, a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-u. 73 szám II. emelet 43. ajtó), valamint mint den üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes befizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatvány-táránál pósta útján is megrendelhetők, megjegyzvén, hogy az általános feltételek minden példányáért 50 fillér fizetendő.

A feltételeknek pósta útján való beküldése esetén 20 fillér pósta költség is beküldendő.

Budapest, 1899 október hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.
(Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Most jelent meg

a

Gross-Becskereker

Haus-Kalender

50-dik évfolyama

gazdag tartalommal, számos képekkel és hirdetésekkel az

1900. évre.

Kapható

Pleitz Fer. Pál

könyvnyomdájában

Nagy-Becskereken.

